

[Statsministeren.]

paa Forstaaelse og Samarbejde med Nationerne inden for vort lille Lands Grænser og paa intensivt Arbejde fra alle arbejdsdygtige i Folket, saa har vi Udsigt til at komme igennem Tiden og forhaabentlig frem til lysere Tider.

Men for det Arbejde, der skal udføres, for den Tilpasning, som er fornøden, vil det være af afgørende Vigtighed, at vi fastholder Forvisningen om, at vi skal vedblive at være en selvstændig, dansk Nation, knyttet sammen ved Baand, der er lagt igennem svundne Aarhundreder. Vi er et højst ensartet nationalt Samfund, som ønsker at leve i Fred med Verden, i Ven-skab med vore Naboer, men i øvrigt vort selvstændige Liv i Overensstemmelse med vor Tænkemaade og vore nationale Følelser.

Gid Samarbejdets Aand fortsat maa leve inden for vore Grænser, og gid Danmark maa komme lykkeligt igennem og over den alvorfulde Tid, vi oplever.

Hartvig Frisch: Jeg vil til Indledning først takke den højtærede Statsminister for de interessante Oplysninger, han gav os om de Lande højt mod Nord, som vi nu alt i nogen Tid har været afskaaret fra. Dernæst vil jeg gerne som Ordfører for det danske Socialdemokrati og som Deltager i det nationalt danske Samarbejde, der er dannet her paa Rigsdagen, udtale, at jeg fuldt og helt kan slutte mig til de Udtalelser, som den højtærede Statsminister i Slutningen af sin Tale fremsatte angaaende vort Folks indre Forhold. Og jeg vil derom gerne selv udtale, at det, der her har fundet Sted ved Dannelsen af det nationalt danske Samarbejde, det betyder jo, at een for alle og alle for een gaar de fem Partier, der bygger paa Danmarks Riges Grundlov, nu ind for et Arbejde sammen for vort Lands Fremtid, og vi gør dette i Bevidstheden om, at den overvældende Mængde af det danske Folk staar bag denne nationale Samling.

Saa længe der endnu var Fred omkring os, ja, jeg kan sige helt indtil det Øjeblik, da Danmark direkte blev draget ind i Krigsbegivenhederne, var det helt naturligt for vort Demokrati og nøje sammenhængende med vore historiske Traditioner, at Befolkningen delte sig efter politiske Anskuelser — og efter de Delingslinier sidder vi jo placeret i denne Sal. Hvert Parti har i sit Hjerte haft et Ideal af Danmark, som det ønskede at føre ud i Virkeligheden, og i Kampen om at vinde Befolkningens Tilslutning herfor udvikledes vor politiske Kappel-

strid. Men højt over al denne Strid om Dagen og Vejen stod selve Danmarks Selvstændighed og Uafhængighed, der for os alle var noget lige saa selvfølgeligt som Solens Lys og som den Luft, vi indaander. Ingen kan derfor undre sig over, at i det Øjeblik Krigens mørke Skygge faldt over vort Land, maatte alle grundlovstro danske Borgere lægge enhver indre Strid til Side og slaa Kreds om den eneste Opgave i Øjeblikket: at redde Danmark frelst gennem Tidens store Opgør.

Vore ændrede økonomiske Vilkaar i Forbindelse med den indtrufne militære Besættelse har paa mangfoldige Omraader trukket meget skarpe Grænser for dansk Ydelse og dansk Indsats. En mangeaarig Reformperiode i Folkets Liv er derfor nu blevet afløst af Indskrænkningernes haarde Nødvendighed. Men det skal siges til det danske Folks Ære, at det har forstaaet denne Nødvendighed, og at alle Forsøg fra uansvarlig Side paa ved grove demagogiske Fordrejelser at mistænkeliggøre de nødvendige Regeringshandling er prellet af paa Folkets sunde Sans. De Forsøg, der for nylig er gjort paa Provokationer imod Rets-haandhævelsen her i Landet, har ved de særlige Omstændigheder, hvorunder de fandt Sted, fremkaldt en kold Vrede og en isnende Foragt, og jeg tilsiger Regeringen vor fulde Støtte til enhver Foranstaltning, der tjener til at haandhæve Loven og Retten og dermed bevare Ro og Orden i vort Land.

Den danske Konge har ved sin Proklamation til Folket den 9. April appelleret til alle om at vise Ro og Besindighed. Hertil har Regeringen sluttet sig, og ved at overholde dette Bud viser det danske Folk, at vi loyalt vil overholde den Overenskomst med den fremmede Magt, som vi er gaaet ind paa. Det er derfor i enhver Henseende foragteligt, naar man fra en vis Side vil undergrave denne Ro og Orden, samtidig med at man pukker paa sit Aandsfællesskab med de fremmede. Vi andre i det nationalt danske Samarbejde har intet saadant fremmed at pukke paa. Vor nordiske Arv og vort danske Tankesæt er den Grund, vi staar paa, men den indebærer ganske vist samtidig med Trofasthed over for vort Land den fulde Ærlighed over for ethvert givet Løfte og enhver sluttet Overenskomst.

Vi ønsker ikke at besudle vor Rede. De bratte Ændringer i vort Lands Betingelser skal ikke hos os udløse en Smædesang over hele det dygtige Arbejde, der saavel i Erhvervslivet som i social Kultur var bygget op af de Hundredetusinder danske Mænd og Kvinder, der omskabte Levevil-